

PERUK *pærow*⁴ l. *pä-* l. *pe-*, i bet. 1 o. 2 r. l. m. (l. f.), i bet. 3 m. ||(ig.); best. -en; pl. -er ([SCHMEDEMAN Just.](#) 409 (1664) osv.) ((†) -ar *BoupptSthm* 1684, s. 16 a (1682), [HFinlÖ](#) 422 (1730)). (per- 1631 osv. perr- c. 1715–1846, 1902 (: perrukera). pir- 1667–1749. pijr- 1672–1673. -uch 1670–1694. -uck 1631–1855. -uk (-uu-) 1640 osv. -uque (-ucque, -uqe, -uqve) 1673–1837. -uyk 1675. -üque 1713)

[jfr t. *perücke*, ä. t. *perucke*, *parucke*; av fr. *perruque* (av it. *parracca*, *perucca*) l. it. *parrucca*, *perrucca*, urspr. (liksom i ä. fr.): hår, kalufs; av ovisst urspr.]

[PERUK 1]

1) efter huvudets form avpassad huva l. hätta med utvändigt vid fäst löshår (l. tagel l. ull o. d.), använd ss. ersättning för eget hår l. ss. prydnad (l. skydd) l. vid maskering; ngn gg äv. om indiansk huvudprydnad av fjädrar; jfr [TUR](#). Fregades om .. (*Wivallius*) icke hade brukat een swartbrun peruck på huffuudh. [SCHÜCK Wivallius](#) 1: 93 (i handl. fr. 1631). Thet afmykla puder, som piruker och pannhår äro vpfylta med. [SWEDBERG Dav.](#) 53 (1713). Af Bock-hår giöres och goda peruqver. [BROMAN Glys.](#) 3: 221 (c. 1730). En Väst-Indisk Konungs Peruque eller **hufvud-bonad**, gjord af röda fjädrar. [KALM Resa](#) 1: 432 (1753). "Halt, skralt och kallt" – sa' bonden tappade peruken i kälkbacken. [HOLMSTRÖM Sa' han](#) 38 (1876). Peruk bäres ännu i stiliserad form .. av vissa engelska ämbetsmän. [SvUppsIB](#) 21: 480 (1934). – jfr [ABBÉ-](#), [ALLONGE-](#), [BLÅN-](#), [BUCKEL-](#), [DOCK-](#), [FILT-](#), [FOLIO-](#), [GETHÅRS-](#), [LIN-](#), [LOCK-](#), [LÖS-](#), [MÄSSINGS-](#), [PISK-](#), [PRÄST-](#), [PUDER-](#), [PUNG-](#), [ROKOKO-](#), [SERAFIMER-](#), [STÅNGPISK-](#), [TOMTE-](#), [ULL-](#), [ULLGARNSPERUK](#) m. fl. – särsk.

[PERUK 1.a]

a) (†) i utvidgad anv., om huva av skinn med den ludna sidan utåt. [KALM Resa](#) 1: 88 (1753).

[PERUK 1.b]

b) mer l. mindre bildl. (jfr 2, 3); särsk. om hår l. fjädrar på huvud l. hals hos djur l. om blodvärk o. d.; jfr [HÅR subst.](#), 1 e. [ACHRELIUS Dan.](#) F 3 b (c. 1690). Blåsten med starka skol **mästare-fingrar** / Luggar alléen, snart peruken är slut! [BRAUN Dikt.](#) 1: 47 (1837). Halsens fjädrar äro (hos perukduvorna) förlängda och uppåtriktade, bildande en peruk, som mer el. mindre helt döljer huvudet. [SvUppsIB](#) 27: 419 (1936).

Source: Svenska Akademiens Ordook (<http://g3.spraakdata.gu.se/saob/>)